

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

341.324

Szerző:

Hely

Cím:

A főváros kára a román megszállás alatt

Idő

"1920"

Forrás:

Szózat

Személy

Bp.

1920. Jy

He

A főváros kára a román megszállás alatt

1919.

A kár tizenöt és félmillió korona

— A Szózat tudósítójától —

Budapest főváros keservesen emlékszik meg arról a néhány hétről, amelyet a román megszállás alatt élt át. A megszálló katonaság rengeleg, szinte pótolhatatlan károkat okozott: több mint 15 és félmillió koronát. A kár összege a végleges megállapítás adatai szerint 15,469.826 korona és 19 fillér, de ebbe az összegbe még nincs beleszámítva a negyvenezer lepedő értéke, amit a központi fertőtlenítő intézetből vittek el a románok. Az előzetes becslések is horribilis kárról számoltak be, de a mostani, véglegesen megállapított összeg jóval sötétebb képet mutat az előzetes becsléseknél.

A károk javarésze az iskolák és a kaszárnyák megrongálására esik, tönkretették a falakat, megrongáltak ajtókat, ablakokat, a bútorokat, berendezési tárgyakat összetörték és föltűzelték, hasznavehetetlenné tették, vagy magukkal vitték a kaszárnyák és iskolák tűzjelzőkészülékeit, a villany- és gázmérő-órákat és százezrekre menő károkat okoztak a főváros kertészetében, ahol lovakkal és szarvasmarhákkal legeltették le a borsót és egyéb hüvelyes veteményeket, a főváros erdeiben hárommilliónál is nagyobb kárt okoztak azzal, hogy az erdőörök fegyvereit elszedték és így a fővárosnak nem volt módja védekezni a fatolvajok ellen, de a románok maguk is résztvettek az erdőpusztításban, 105.982 korona 50 fillér kárt okozva.

Azzal jöttek be Budapestre, hogy gondoskodni kívánnak a főváros élelmezéséről, de ez csupán frázis maradt, az első napokon kiosztott zabos-

kenyereken kívül nem adtak a románok semmit, de ezzel szemben az élelmezési raktárakból elvittek 1834 kg. lisztet, 56.434 kg. lisztet, 7120 kg. sót, 157.070 kg. zabot, 2686 kg. árpát és 700 db zsákot. Kétségtelen, hogy a mai nagy inségben a románok rekvirálásainak jelentős része van. Az elvitt élelmiszerekért a parancsnokságok fizettek ugyan, de nevelségesen kicsiny összegeket, többnyire az érték egyhuszadrészét és így az elvitt élelmiszerek miatt 1,054.825 korona 82 fillér kár érte a fővárost.

Mindenki emlékezhet rá, hogy elvonulásukkor a románok a Gellért-szálló vezetősége által köszönőlevelet intéztettek magukhoz. Mennyire őszinte volt ez a köszönet, kiderül abból, hogy a szobák bére fejében 552.226 koronával maradtak adósak, de nehogy magában maradjon ez a tartozás és elunja magát, tehát magukkal vitték hatvan ezer korona értékű evőszert is.

A románok okozta károkat — hivatalos adatok alapján — ügyosztályok szerint a következőkben részletezzük:

Az első ügyosztály vagyonából elvittek a többi közt nyolc személyszállító autót, egy bárcanyomógépet és két írógépet. A kár itt összesen 701.603 korona 06 fillér.

Valamivel kevesebb, 569.600 korona a második ügyosztály kára. E számban a megrongált ültetvények, a tönkretett kertészeti szerszámok, a föltűzelt kerti padok értéke foglaltatik.

A harmadik ügyosztályt mindössze 6400 ko-

rona kár érte három tűzjelző-készülék tönkretevésével.

Már a negyedik ügyosztály kára hárommilliónál is több, 3,025.000 korona. A pocskék módon tönkretett laktanyákban okozott károk szerepelnek ebben az összegben.

Az ötödik ügyosztály kára majdnem egy millió, pontosan 937.543 korona és 60 fillér. Ennyi értékű fogatot, szénát, szalmát, zabot és burgonyát használtak föl és vittek el a román csapatok.

Az iskolákban okozott károk összege, a padok, asztalok, szekrények föltüzelésévei, elhurcolásával és megrongálásával 901.024 korona és 05 fillér. Ez a kár a hetedik ügyosztály számlájára megy.

Rendkívül nagy a nyolcadik, a közlélelmezési ügyosztály kára: 2,719.444 korona 27 fillér. Főleg az elhurcolt lovak, kocsik és szerszámok értéke foglaltatik benne. A Budapesti állatvásár rt. vagyoná-

ből elvitték 378 sertést, 303 métermázsa szarvát és 50 métermázsa szalmát, fizettek erre összesen 83.932 korona összeget. Mulatságosan kevés pénz ez, mert utána még 1,437.050 korona 50 fillér kár érte csak ezen a címen a fővárost. Meglátogatták a községi élelmiszerüzemet is, drága látogatás volt, mert 122.190 korona ára marha-, borju- és csirkehúst vittek el és 88.996 korona értékű különböző élelmiszert.

A kilencedik ügyosztály kára mindössze 121.500 korona, egy személyszállító autó és az Erzsébet-szegényházból elvitt fehérneműek értéke ez.

Félmilliónál is nagyobb, 516.600 korona kára van a tizedik ügyosztálynak. Elvitték a községi műszerüzem minden használható műszerét és elvittek ezenfölül a raktárakból négyszázezer koronát érő lepedőt. Ennek az ügyosztálynak terhére megy az ezerkoronás sírhely is, amit a *kerepesi temetőben* vettek igénybe egy román *közkatonára* részére.

Az elpusztított gáz- és villanymérőórák és a gáz és villany meg nem térített fogyasztása révén a tizenkettedik ügyosztályt 630.207 korona 43 fillér kár érte.

Aránylag szerencsésen járt a tizenharmadik ügyosztály, mert mindössze 10.000 korona kár érte egy istállóberendezés föltüzelésével.

A városi könyvtárból 9083 korona 95 fillért érő könyvet vittek el. A tizennegyedik ügyosztályt egyéb kár nem érte.

A tizenötödik ügyosztály készletéből föltüzeltek két vagon tüzfát és tíz métermázsa szenet, s a kár 5515 korona 68 fillér.

Legnagyobb károsodás, *négymillió koronánál* is több, 4,261.476 korona 93 fillér a tizenhatodik ügyosztályt érte. Itt szerepel a Gellért-fürdő kára 552.226 korona a szobák ki nem fizetett bére és 60.000 korona ellopott evőszerek fejében. Ide számít az állatkertben okozott töméntelen pusztítás és az erdőirtás révén keletkezett kétmillió s kár. A román katonák kiváló előszeretettel törték föl a mező- és erdőőrök lakásait, hurcolták el szegényes butoraikat és ilyen módon, meg a maguk céljaira végzett erdőirtással 105.982 korona 50 fillér kárt okoztak.

A főváros kárait az országban okozott többi pusztítással egyetemben az anlant elé terjesztik és a románok — remélhetően — felelni fognak az okozott károkért.